

Tribunals

El fiscal demana 6 anys de presó per causar el gran foc de la Ribera d'Ebre de 2019

Assegura que la granja on s'originà l'incendi per una autocombustió tenia fems amuntegats sense cap protecció i a prop de vegetació. Es van cremar 5.046 hectàrees de vuit municipis

ÀNGEL JUANPERE
TARRAGONA

La Fiscalia demana sis anys de presó per al propietari d'una granja de pollastres on, suposadament, es va iniciar el gran foc forestal de la Ribera d'Ebre l'any 2019 i que va cremar més de 5.000 hectàrees. L'incendi era començat en un lloc on es guardaven fems d'una forma il·legal, sense cap mesura de protecció i a prop de vegetació. Es va produir una autoignició i les flames van passar a l'herba i ràpidament a massa forestal.

El Ministeri Públic acusa el processat d'un delicte d'incendi forestal per imprudència greu. També demana el pagament d'una multa de 2.700 euros així com l'abonament d'indemnitzacions per un valor total de 4.993.253,515 euros. El judici tindrà lloc a l'Audiència Provincial de Tarragona en una data encara per determinar.

L'acusat és el propietari i màxim responsable d'una granja situada al paratge els Pomars, en el terme

La granja tenia més pollastres dels autoritzats i, per tant, produïa també més fems

municipal de la Torre de l'Espanyol. Es tracta d'una explotació avícola dedicada a l'engreix de pollastres.

Al voltant de dos quarts de tres de la tarda del 26 de juny de 2019 es va originar un incendi a l'esmentada explotació, que va arrasar 5.046 hectàrees de terreny forestal, agrícola i urbà, no afectant cap espai d'interès natural. Però sí jardins, masies, explotacions confrontants, vehicles i fins i tot animals. Es va estendre per vuit municipis: la Torre de l'Espanyol, Flix, Vinebre, la Palma d'Ebre, la Granadella, Bovera, Maials i Llardecans.

Un helicòpter descarregant aigua sobre l'incendi de la Ribera d'Ebre el 2019. FOTO: JOAN REVILLAS

A conseqüència de la virulència del foc i la seva proximitat a alguns nuclis aïllats de la Torre de l'Espanyol, Vinebre i Flix, es va originar una situació de risc greu i imminent, la qual cosa va obligar a evacuar aquestes zones amb gran rapidesa. Tanmateix, fou necessari el tall de circulació de vehicles i persones per les carreteres T-714 –de la Torre de l'Espanyol a la Bisbal de Falset–, la C-12 –de Flix a Maials– i la C-233 –de Flix a Bovera–, a més d'alguns camins veïnals adjacents.

L'origen

L'incendi es va originar a conseqüència de l'autocombustió del

femer de gallinassa de l'explotació. L'autoignició s'hauria produït com a resultat del procés de fermentació i la consegüent generació de gasos inflamables que generen els fems. Això, propiciat per les altes temperatures, hauria iniciat el foc. El lloc no respectava la deguda distància d'almenys 10 metres respecte a la vegetació seca que envoltava l'explotació, la qual cosa provocà una ràpida i descontrolada propagació del foc.

Aquell dia, la humitat del combustible fi era del 4%, amb una temperatura de 35 graus, una humitat de l'aire del 30% i un vent de 40 km/h, amb ràfegues de fins a 60. Totes aquestes dades, diu el

fiscal, eren indicadors d'una situació d'alarma extrema.

La Fiscalia explica el que considera «actuació greument negligent» per part de l'acusat. L'esmentada explotació tenia concedida llicència d'activitats des de 2007 per a l'engreix de fins a 60.000 pollastres. Però la producció durant la data dels fets era de fins a 75.000. Aquest increment va provocar «conseqüentment un augment en la generació de residus, fems i energia, i per a això no comptava amb la deguda autorització».

Projecte d'ampliació

L'any 2012 es va presentar un projecte d'ampliació de la granja,

La granja Sense distància de seguretat amb la vegetació

Les instal·lacions de la granja en alguns punts no complien la distància mínima de 10 metres de la massa forestal confrontants. Tampoc existia cap senyalització en el perímetre que alertés del risc d'incendi forestal, incloïent-se d'aquesta manera les mesures de prevenció d'incendi forestal de la Llei de Prevenció i Controls Ambientals de les Activitats.

Per a l'extinció de l'incendi foren necessaris 1.248 bombers, amb un temps total d'intervenció de 36.099 hores i 25 minuts, a més a més de 252 vehicles amb un temps total d'intervenció de 10.038 hores i 18 minuts així com 19 mitjans aeris amb un total de 600 hores i 10 minuts. El cost dels treballs d'extinció va ser de 3.904.347,61 euros.

que contemplava tres femers, totalment estancats i impermeabilitzats, amb una capacitat total de 743 m³. Estaven ubicats longitudinalment alineats entre les dues naus de pollastres existents. Malgrat tot, realitzada una inspecció per part de la Unitat Central de Medi Ambient dels Mossos d'Esquadra el 15 de juliol de 2019 –unes tres setmanes després de l'incendi–, es va constatar que només hi havien dos femers, amb una superfície aproximada de 130 i 100 m³, respectivament. Estaven en desús els dos. També es va veure l'existència d'un apilonament de fems il·legal i clandestí, situat al nord de les naus. Tenia forma irregular i amb una superfície d'aproximadament 300 metres quadrats, amb una altura de quatre metres.

Aquest apilonament de fems es feia directament en el sòl, sense cap mena d'impermeabilització i sense parets de contenció. No comptava amb cap element que evités un contacte directe d'excrements i els seus líquids –substàncies líquides que circulen entre els residus que es troben principalment als abocadors– amb la vegetació que envoltava. L'ús d'aquest femer va ser «continuïtat i permanent en el temps» des de 2006, no complint les condicions establertes en la llicència ambiental.

L'incendi, que tenia un potencial per cremar 20.000 hectàrees, es va donar per extingit a les 22.24 hores del 30 de juny, més de quatre dies després del seu inici. A partir d'aquest foc es van incrementar els controls sobre els femers.